

ASIA	Päätös luonnonsuojelulain mukaisessa hallintopakkoasiassa
KOHDE	Niihaman majan eteläpuolella suunniteltu hakkuu kirjanpainajatuhojen torjumiseksi, Tampere
VIREILLEPANIJA	Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry

ASIAN VIREILLETULO

Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry on 17.6.2024 saapuneessa kirjelmässä vaatinut Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (jäljempänä myös ELY-keskus) keskeyttämään välittömästi Niihaman ulkoilumajan eteläpuolella tapahtuvat kirjanpainajahakkuut luonnonsuojelulain 9 §:n 2 momentin perusteella, jossa todetaan, että "elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ja valvoa luonnon- ja maisemansuojelua alueellaan". Hakkuita ei ole vielä varsinaisesti aloitettu, mutta niiden valmistelu on jo aloitettu, sillä maastossa on merkitty maalilla kaadettaviksi tarkoitettuja puita. Pirkanmaan ELY-keskuksen on vaadittava viranomaisen valtuuksilla kirjanpainajahakkuiden siirtämistä liito-oravan lisääntymisajan (1.3.–31.8.) ulkopuolelle alueella tehtyjen liito-oravahavaintojen vuoksi. ELY-keskuksen on edistettävä lain mukaisesti luonnonsuojelua siten, että viimeisin tieto ilmoitetuista liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoista on saatavilla Tampereen kaupungin tilaamia hakkuita toteuttavilla tahoilla.

Lisäksi ELY-keskuksella on edellä mainitun luonnonsuojelulain 9 §:n 2 momentin mukaisesti velvollisuus vaatia Tampereen kaupunkia edistämään luonnon monimuotoisuuden suojelua ja maisemansuojelua luonnonsuojelulain 11 §:n mukaisesti. Tämä toteutuu parhaiten vaatimalla Tampereen kaupunkia hakemaan maisematyölupaa Niihaman ulkoilumajan lähellä oleviin hakkuisiin. Maisematyölupahakemuksella luontoarvot voidaan huomioida paremmin kuin ilman lupahakemusta, sillä lupahakemuksen yhteydessä hakkuiden vaikutukset luontoarvoihin arvioidaan paremmin. Kyseessä on itsessään luonnonsuojellisesti

25.6.2024

arvokas alue, mutta koko Kauppi-Niihamaa on esitetty suojeltavaksi. Esitys on toimitettu tiedoksi myös ELY-keskukselle.

METSO-elinympäristöistä Niihamanvuoren alueella on runsaslahopuustoisia kangasmetsiä, lehtoja ja puustoisia soita (korpia). Kaupungin hakkuusuunnitelmien kohteena olevalla alueella on runsaasti lahopuuta (sekä maapuita että kuolleita pystypuita). Pääosa lahopuusta on järeää kuusta. Alueella on lahopuujatkumoa, sillä lahopuita löytyy äskettäin kuolleista puista täysin sammaloituneisiin ja maahan painuneisiin, pitkälle lahonneisiin puihin. Jo pelkästään lahopuun määrä riittää nostamaan alueen METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden arvoluokkaan I. Alueella on myös metsälakikohteita, kuten lehtokorpea, lehtoa sekä ruoho- ja heinäkorpea.

Niihamajärven rannan lähellä metsän kasvupaikka on lehto (käenkaali-oravanmarjatyyppi, OmaT). Maastossa on runsaasti havaintoja lehtokasvillisuudesta: sinivuokko, taikinamarja ja sudenmarja, joiden lisäksi siellä on lehdoissa viihtyviä lajeja, kuten oravanmarja, ahomansikka ja käenkaali. Myös saniaisia on paljon, mutta taikinamarja ja oravanmarja ovat runsaimmat kenttäkerroksen kasvit. Lehtoja on myös muualla alueella, kuten Niihamanvuoren itärinteellä.

Alueen kääväkislajistoa ei ole tutkittu tarkemmin, mutta pikaisella käynnillä, joka kattoi lopulta vain pienen osan alueesta sen länsipuolella, löytyi jo useita huomionarvoisia lajeja. Merkittävin havaittu laji on pohjanrypykkä (kaksi esiintymää), joka on aarniometsien indikaattorilaji. Vanhojen metsien indikaattorilajeista havaittiin ruostekääpä (useita esiintymiä) ja punahäivekääpä (yksi esiintymä). Lisäksi alueelta löytyi aniskääpä (yksi esiintymä), joka on harvalukuinen laji. On syytä korostaa, että pääosalla alueesta kääväkkäät ovat yhä täysin tutkimatta.

Alueella on havaittu lepakkoselvityksessä pohjanlepakkoa, vesisiippaa ja viikisiippalajia. Alue kuuluu laajalti selvityksessä todettuihin lepakoille tärkeisiin ruokailualueisiin (luokka II) ja osin myös muihin lepakoille tärkeisiin alueisiin (luokka III). Uhanalaista linnuista kyseisellä alueella on tavattu ainakin hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU) ja pyy (VU).

Tampereen kaupunki on aiemmin ottanut alueen luonnonsuojelullisia arvoja huomioon ja luokitellut pääosan alueesta arvometsäksi ja osan suojelualueeksi omissa metsäluokituksissaan. Tampereen kaupungin rakennusvalvonta ei ole vaatinut alueelle maisemätyölupaa, koska toimenpiteet on katsottu vähäisiksi. Kyseessä on kuitenkin yli 10 hehtaarin kokoinen toimenpidealue.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Pirkanmaan ELY-keskus on varannut Tampereen kaupungille maanomistajana ja suunniteltujen hakkuiden toteuttajana tilaisuuden lausua vireillepanosta. Tampereen kaupungin kiinteistötoimen antamasta lausunnosta ilmenee seuraavaa:

25.6.2024

Tampereen kaupunki on saanut 17.6.2024 valmiiksi vireillepanon kohteena olevien puunkaatoitöiden valmistelun. Puukaadot eivät ole käynnissä. Ne oli tarkoitus toteuttaa viikolla 26. Kaupunki on valmistellut kirjanpainajatuhojen hillitsemiseksi tuoreiden iskeymäpuiden poistoa Niihaman majan eteläpuolella. Lausunnon liitteenä on työsuunnitelma.

Kaupunki teetti lausunnon karttaliitteestä ilmenevällä metsikkökuviolla liito-oravaselvityksen keväällä 2024. Kartoituksessa selvitysalueella ei havaittu liito-oravan papanoita tai pesäpuita. Alueelta ei ole myöskään tiedossa aiempia / vanhoja liito-oravan pesäpuita. Alueelta on tiedossa liito-oravan papanahavaintoja vuodelta 2019 kuviolta, jolle hakkuut eivät kohdistu. Lausunnon liitteenä on kirjanpainajan maastokartoituksia ohjannut seloste. Selosteessa on esitetty yleisohjeet sekä metsikkökuvioittaiset luontoarvot, joiden ohjaamana kartoitus ja iskeymäpuiden merkintä kaadettavaksi tehtiin. Seloste ohjaa myös töiden toteutusta. Iskeymäpuiden kartoituksen yhteydessä tarkistettiin lintujen pesintätilanne, ja se tulisi tarkistettavaksi toistamiseen vielä ennen puiden kaatoa.

Maastokartoituksissa 14.6.2024 havaittiin 16 tuoretta kirjanpainajan iskeymäpuuta, joista 15 on merkitty kaadettavaksi. Työmaakartassa on esitetty avainbiotoopit sekä muut arvokkaat elinympäristöt ja metsälakikohteet. Keskeiset lajihavainnot on esitetty pisteinä. Kaadettavaksi suunniteltujen iskeymäpuiden lähellä on havaintoja hömötiaisesta ja ruostekäävästä. Ruostekäävän läheltä oli tarkoitus kaataa yksi iskeymäpuu maapuuksi ja se olisi kuorittu, jotta kirjanpainajien poistuminen rungoilta estyisi. Hömötiaishavainnon läheltä, n. 10–20 metrin päästä on suunniteltu kaadettavan kaksi kuusta. Kosteat painanteet ja pienvedet säästetään toimenpiteissä. Metsälakikohteet ja muut arvokkaat elinympäristöt rajataan toimenpiteiden ulkopuolelle. Toimenpidealueella tiedossa olevat lajihavainnot huomioidaan toteutuksessa ympäristönsuojelun ohjeistuksen mukaisesti. Luontotiedot on esitetty kuvioittain selosteessa.

Selosteessa on esitetty myös arvokkaat lepakkoalueet ja todettu, että ne ovat ruokailu- ja siirtymäalueita. Kirjanpainajapuiden yksittäisillä poistoilla yksittäin ja pieninä ryhminä ei katsota olevan heikentävää vaikutusta lepakoiden elinympäristöihin.

Suunnitelluilla toimenpiteillä ja niiden toteutuksella selosteessa ja työmaakartassa esitetyn mukaisesti ei ole erityistä heikentävää vaikutusta luontoarvoihin. Yksittäisten puiden ja muutaman puun ryhmien kaadot eivät muuttaisi olennaisesti esimerkiksi alueen varjostusolosuhteita. Alueen lahoppuun määrä tulisi edelleen nykyisestä huomattavasta määrästä kasvamaan, kun osa kaadetuista puista jätettäisiin maapuuksi kuorittuna. Toimenpiteet muuttaisivat maisemaa vain vähän, kun puiden poistot ovat yksittäisiä tai 2–3 puun ryhmiä. Sen sijaan kirjanpainajan iskeymäpuiden poistolla olisi mahdollista hidastaa kirjanpainajatuhojen etenemistä ja vähentää riskiä laajamittaisiin puustokuolemiin. Reittien varsilla nyt kaadettavaksi suunniteltavat iskeymäpuut joudutaan joka tapauksessa kaatamaan turvallisuussyistä, kun ne ovat kuolleet pystyyn.

25.6.2024

Tampereen kaupunki ei ole hakenut puiden kaadolle maisematyölupaa rakennusvalvonnan ohjeen mukaisesti. Puunkaato työt on siitä huolimatta valmisteltu vastaavalla huolellisuudella kuin jos kaupungin rakennusvalvontaviranomainen olisi edellyttänyt työlle maisematyöluvan hakua. Valmistelusta on vastannut kaupungin kiinteistötoimi yhteistyössä ympäristönsuojeluyksikön kanssa.

VIREILLEPANIJAN VASTINE

ELY-keskus on varannut vireillepanijalle tilaisuuden lausua Tampereen kaupungin lausunnosta. Vireillepanija toteaa, että lausunto ja selvitys sisältävät monia epätarkkuuksia ja epävarmuuksia. Toimenpiteiden vaikutuksia luonnolle ei täysin tunneta. Toimenpiteillä keskeytetään lahoppuujatkumon luontainen kertyminen alueelle, kun tulevat pystylahopuut poistetaan alueelta. Monet lajit, kuten alueella tavattu pohjantikka, tarvitsevat juuri pystylahopuuta elääkseen. Vireillepanija korostaa, että toimenpiteillä kaadetaan viisitoista puuta kesäkuussa 2024. Lisäksi elokuussa 2024 kaadetaan lisää puita, minkä jälkeen tulevina kesinä kaadetaan todennäköisesti lisää puita. Kymmenien puiden kaatamisessa kyse ei ole vähäisestä toimenpiteestä, vaan toiminnasta, joka edellyttää lainmukaista maisematyölupaa.

Työsuunnitelmassa esitetään Helsingin kaupungin esimerkki, josta todetaan poistettavien puiden määrän kasvaneen vuosittain. Tällöin myönteinen vaikutus on ollut lähinnä se, että elokuussa on ollut vähemmän kirjanpainajan iskemiä puita kuin kesäkuussa. Jos hakkuista ei ole mainittavaa hyötyä kirjanpainajan leviämisen ehkäisylle, perustelut arvometsän luonnontilaisuuden heikentämisellä ovat erittäin heikot.

Kaupungin suunnitelmissa ei ole esitetty hakkuukoneen ajoväyliä. Näiden esittäminen on aivan oleellista, jotta voidaan sanoa riittävällä tarkkuudella, että alueella olevia sammal- ja käpälajeja ei vahingoiteta. Työsuunnitelmassa ei ole arvioitu hakkuukoneista syntyviä maastovaurioita ja näiden vaikutuksia sammaleisiin ja kääpiin. Kirjanpainajan tappamien puiden määrän vähentäminen tämänkaltaisilla hakkuilla sisältää paljon epävarmuuksia. Toimenpiteissä on huomioitava varovaisuusperiaate, jonka mukaan mahdolliset hakkuukoneen aiheuttamat vahingot ovat suurempia kuin kirjanpainajan aiheuttamat puustokuolemat luonnontilaisen kaltaiselle metsälle. Vaikutukset pitäisi arvioida esitettyä laajemmin erillisessä maisematyölupaprosessissa.

Huomionarvoista on, että maastossa havaittiin hakatuksi aiotulla kuviolla nro 196 peukaloisen ja töyhtötiaisen (VU) reviiarit 15.6. maastokäynnillä. Todennäköisesti alueella pesii tällä hetkellä lukuisia muitakin lintulajeja, sillä alueella ei ole tehty tänä vuonna kattavaa linnustokartoitusta. Pesivät linnut olisi syytä selvittää laulun perusteella viipymättä, jotta arvokkaimmat lintualueet voitaisiin rajata hakkuiden ulkopuolelle. Vireillepanija epäilee, että hakkuiden tekeminen kaksi kertaa kesässä usean vuoden ajan vaikuttaa uhanalaisten lintulajien pesintään kielteisesti. Olisi tärkeää

25.6.2024

noudattaa varovaisuusperiaatetta luonnon monimuotoisuudelta tärkeällä ja herkällä alueella. Vireillepanija suhtautuu äärimmäisen kriittisesti siihen, että luonnontilaisen kaltaisissa metsissä oleviin häiriöihin, kuten kirjanpainajiin, puuttuminen edistää luonnon monimuotoisuutta. Vireillepanija ei myöskään usko, että hakkuukoneiden jäljet maastossa edistävät virkistysarvojen toteutumista. Jos ajatuskulkua seurataan riittävän pitkälle, suojelualueitakin olisi ryhdyttävä hakkaamaan kirjanpainajan pelossa. Vireillepanijan käsityksen mukaan tähän ei ole olemassa mitään luonnontieteellisiä perusteita.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ELY-keskus ei tutki vaatimusta velvoittaa Tampereen kaupunki hakemaan suunnitelluilla hakkuilla maisematyölupaa.

Pirkanmaan ELY-keskus hylkää vireillepanon muilta osin. ELY-keskus ei ryhdy vireillepanossa vaadittuihin toimiin.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Vireillepano-oikeus

Luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n 1 momentin mukaan, jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella.

Luonnonsuojelulain 128 §:n 1 momentin mukaan sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen, on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen.

Tampereen ympäristönsuojeluyhdistyksen tarkoituksena on yhdistyksen sääntöjen mukaan edistää ympäristönsuojelua eli luonnon-, maiseman-, rakennus- ja vesiensuojelun edistämistä toiminta-alueellaan. Yhdistyksen toimialue on Tampere ympäryskuntineen. Vireillepanon tarkoituksena on estää luonnonarvojen heikentyminen. Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry on luonnonsuojelulaissa tarkoitettu yhdistys, jolla on luonnonsuojelulain 128 §:ssä tarkoitettu erityinen vireillepano-oikeus.

25.6.2024

PIRELY/6476/2024

Tutkimatta jättäminen maisematyölupavaatimusta koskevilta osin

Vireillepanija on vaatinut, että ELY-keskus vaatii kaupunkia hakemaan maisematyölupaa suunnitelluille hakkuille. Alueella on voimassa kantakaupungin yleiskaava 2040. Keskuspuistoverkoston osoittavan kaavamääräyksen mukaan alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toiminnoiltaan ja luonnon ympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia, kuten MRL 128 §:ssä on säädetty.

Maisematyöluvan hakemisessa on kyse maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaisten veloitteiden täyttämisestä. Maankäyttö- ja rakennuslain 18 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on valvottava, että kaavoituksessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. ELY-keskuksen maankäyttö- ja rakennuslain mukainen valvontatehtävä on rajattu, eikä asiassa ole kysymys vaikutuksiltaan valtakunnallisesta tai merkittävästä maakunnallisesta asiasta. ELY-keskuksella ei ole toimivaltaa keskeyttää toimenpiteitä maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ja velvoittaa Tampereen kaupunkia maisematyöluvan hakemiseen. Asia kuuluu kunnan rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan.

Koska maisematyöluvan hakemista koskevan määräyksen antaminen ei kuulu ELY-keskuksen toimivaltaan, on tätä koskeva vaatimus jätettävä tutkimatta.

ELY-keskuksen arvio luonnonsuojelulain vastaisuudesta

Vireillepanija vaatii ELY-keskusta keskeyttämään hakkuut luonnonsuojelulain 9 §:n 2 momentin perusteella. Kyseisen säännöksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä maiseman suojelua alueellaan, vastaa tässä laissa sille säädetyistä viranomaistehtävistä, valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa. Säännöksessä on yksilöity ELY-keskukselle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät. Hakkuiden keskeyttäminen kyseisen säännöksen nojalla ei ole mahdollista, vaan pakkokeinojen käyttö edellyttää yksilöidyn luonnonsuojelulain säännöksen vastaisuutta.

Vireillepanija on vaatinut hakkuiden siirtämistä liito-oravan lisääntymisajan (1.3.–31.8.) ulkopuolelle. Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV a laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kielletty. Liito-orava on myös rauhoitettu laji. Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin nojalla on muun ohella

25.6.2024

kiellettyä rauhoitettujen lajien yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsykliä kannalta tärkeillä paikoilla.

Tampereen kaupungin esittämän selvityksen mukaan hakkuissa mahdolliset liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat merkitään maastoon ennen toimenpiteiden toteutusta. Pesäpuut riittävine suojapuustoinen säästetään toimenpiteissä. Riittävä suojapuusto suunnitellaan tapauskohtaisesti maastossa. Myös aiemmat tiedossa olevat ja soveltuvat pesäpuut säästetään, vaikka niissä ei todettaisi pesintää vuonna 2024. Kolopuut säästetään. Niihaman suunnitellulla työalueella ei ole tiedossa olevia liito-oravan pesäpuita ennestään, eikä kevään 2024 kartoituksessa tehtyä papana- tai pesähavaintoja liito-oravasta. Iskeymäpuiden kartoituksen ja puiden kaadon yhteydessä tarkistetaan kuitenkin uudelleen puiden tyvet papanoiden varalta.

ELY-keskus katsoo, että esitetyn selvityksen perusteella hakkuut eivät heikennä tai hävitä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella on tehty keväällä 2024 liito-oravakartoitus, eikä ELY-keskuksen tiedossa ole havaintoja, jotka olisivat ristiriidassa kartoituksen tulosten kanssa. Ohjeissa on asianmukaisesti edellytetty maastossa ilmenevien havaintojen huomioimista. Yksittäisten puiden kaataminen ei vaikuta mahdollisesti työalueen ulkopuolella sijaitsevien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen kulkuyhteyksiin. Liito-orava ei ole häiriölle erityisen herkkä laji, eikä ELY-keskus näe perusteita kieltää toimenpiteitä liito-oravan lisääntymisaikana mahdollisesti kauempana työalueesta sijaitsevien lisääntymispaikkojen vuoksi.

Tampereen kaupungin toimittaman selvityksen mukaan alueella on havaintoja hömötiaisesta. Vireillepanijan mukaan maastossa havaittiin hakatuksi aiotulla kuviolla nro 196 peukaloisen ja töyhtötiaisen reviiirit 15.6. maastokäynnillä. Työohjeiden mukaan lintujen pesintätilanne on tarkistettu 14.6.2024 kirjanpajan iskeymäpuiden kartoituksen yhteydessä ja se tarkistetaan toistamiseen puiden kaadon yhteydessä. Pesät rajataan toimenpiteiden ulkopuolelle. Myös maapesät kartoitetaan.

Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin mukaan kiellettyä on muun ohessa rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysvaiheiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen. ELY-keskus katsoo, että työohjeissa on asianmukaisesti huomioitu rauhoitettujen lintujen pesien suojelu. Alueella ei ole havaittu eikä ELY-keskuksella ole tiedossa häiriölle erityisen herkkiä lajeja, joiden vuoksi toimenpiteitä olisi tarpeen rajoittaa pesäpuiden suojelua laajemmin.

Alue on osaksi lahokaviosammalen ydinaluetta. Lahokaviosammal on luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) nojalla rauhoitettu kasvilaji. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia ei saa hävittää. Rauhoitettuja kasveja kuitenkin koskee luonnonsuojelulain 82 §:n yleispoikkeus, jonka mukaan poiketen siitä, mitä 74 §:ssä säädetään, aluetta saa käyttää maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan ja rakennuksia sekä laitteita tarkoituksensa mukaisesti. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja

25.6.2024

kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. ELY-keskus katsoo, että kirjanpainajatuhojen torjunta kuuluu metsätalouden piiriin ja on mahdollista kasvien rauhoitussäännösten estämättä. Sama koskee lahokaviosammalen tai mahdollisten muiden rauhoitettujen kasvilajien vahingoittumista työkoneiden ajoväylillä. Työt tulee kuitenkin toteuttaa siten, että vauriot maaperälle ja kasvillisuudelle jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Alueella on merkitystä lepakoiden ruokailu- ja siirtymäalueena. Yksittäisten puiden poisto ei kuitenkaan vaikuta lepakoiden elinympäristöön luonnonsuojelulain vastaisesti.

Vireillepanossa on lisäksi viitattu alueella esiintyviin luontotyyppeihin, lajeihin ja luontoarvoihin muun muassa lahopuun määrän vuoksi. ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueella on merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta, kuten vireillepanija kuvaa. Toimenpiteiden kohteena olevalla alueella ei kuitenkaan ole suoraan luonnonsuojelulain tai luonnonsuojelulain nojalla tehdyn päätöksen perusteella suojeltuja kohteita, jotka puiden kaatamisen seurauksena heikkenisivät tai tuhoituisivat.

Tampereen kaupunki on tiedustellut ELY-keskukselta kannanottoa kirjanapainajatuhojen torjuntaan keväällä 2024. ELY-keskus on tuolloin edellyttänyt liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ja lintujen pesinnän huomioimista sekä pyytänyt huomioimaan laajamittaiseen puuston poistoon liittyvät riskit. ELY-keskus pitää tärkeänä, että esitetyt suositusluonteiset huomiot otetaan jatkossakin huomioon.

Johtopäätökset

Vireillepanon kohteena oleva 15 puun poisto Niihaman majan eteläpuolisella alueella ei ole siten luonnonsuojelulain vastaista, että ELY-keskus voisi velvoittaa kaupunkia keskeyttämään toimenpiteet. ELY-keskus ei myöskään ole toimivaltainen velvoittamaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen maisematyöluvan hakemiseen. Vireillepano ei siten anna aihetta toimenpiteisiin.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 9 § 2 mom., 70 § 1 mom., 74 §, 78 § 2 mom., 82 §, 126 § 1 mom. ja 128 § 1 mom.
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 18 § 2 mom. ja 20 § 1 mom.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Luonnonsuojelulain 134 §:n 4 momentin mukaan valitusoikeus on niillä, joiden oikeutta, velvollisuutta tai etua asia saattaa koskea. Muissa kuin

25.6.2024

korvausta, tukea, avustusta tai vapaaehtoisen hyvittämisen korvaavuutta koskevasta päätöksestä valitusoikeus on myös asianomaisella kunnalla ja toiminta-alueellaan sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELY

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueen luontoyksikössä.

Lisätietoja asiasta antavat tarvittaessa 8.7.2024 lukien yksikön päällikkö Marja-Liisa Pitkänen sekä 22.7.2024 lukien lakimies Riina Arffman, puh. 0295 036 000 (vaihde), etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi.

Päätöksen on esitellyt lakimies Maria Hakala ja ratkaissut luontoyksikön päällikön sijaisena ylitarkastaja Auli Suvanto. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys, saantitodistuksin Tampereen kaupunki, sähköisesti
Tiedoksi	Tampereen kaupunki, rakennusvalvonta

Tämä asiakirja PIRELY/6476/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/6476/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hakala Maria 25.06.2024 13:13
Ratkaisija Suvanto Auli 25.06.2024 13:51